Avdelningen för funktionsnedsättning och varaktigt nedsatt arbetsförmåga

Datum
2022-09-29

Diarienummer
FK 2022/016159

Vårdföretagarna
Box 55545
102 04 Stockholm

Angående skrivelse från Vårdföretagarna

Försäkringskassan har tagit emot en skrivelse från Vårdföretagarna daterad den 9 september 2022.

Försäkringskassan har ett uppdrag att motverka brottslighet och annat missbruk av socialförsäkringen. En inte obetydlig del i det vi möter i vårt arbete handlar om allvarliga brister när det gäller ordning och reda i assistansbolag vi betalar ut omfattande ersättningar till. Det är också skälet till att vi allt oftare anmäler assistansbolag till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Försäkringskassan ser mycket allvarligt på att assistansmarknaden i så stor utsträckning attraherat organiserad brottslighet och andra aktörer som inte lever upp till de grundläggande krav som ställs i offentligfinansierad verksamhet. Att kraven ser ut som de gör har att göra med att såväl enskilda assistansbehövande som samhället i stort, ska kunna känna sig trygga med att brukare får det stöd de har rätt till och att de resurser som gjorts tillgängliga också används på det sätt som det är tänkt.

De bolag vi har anmält till IVO har ett stort antal rapporterade assistanstimmar där de anställda högst troligt har ansökt om ersättning från Försäkringskassan på felaktiga grunder. Det kan handla om att assistansen inte har utförts, att assistansen har utförts av någon annan än den som tidsredovisat eller att tidsredovisningen har blivit fel av någon annan anledning. Oaktat vilket kan förekomsten av redovisad arbetstid för samma dagar som assistenter har erhållit hel ersättning från Försäkringskassan, vara ett uttryck för brister i administrationen av assistans eller ren bedrägeriverksamhet. Vi möter båda delarna.

Försäkringskassan har aldrig uttalat att det åligger en arbetsgivare att kontrollera om en medarbetare har ansökt om dagersättning för samma tid som han eller hon fått lön. Samtidigt sträcker sig ansvaret för ett assistansbolag mycket längre än att enbart vara administratör av uppdrag som assistansanordnare. Vår uppfattning är att en anordnare av assistans i sin roll som arbetsgivare för assistenter även behöver ha kännedom om hur assistansen bedrivs. I det ligger att känna till var och hur de anställda utför sitt arbete, och framförallt försäkra sig om att det utförs.

När vi gör en anmälan till IVO gör vi det utifrån en samlad bild av de oegentligheter våra utredningar visat. Förekomsten av redovisad arbetstid för samma dagar som assistenter har erhållit hel ersättning från Försäkringskassan, är en omständighet som inte sällan tyder på att brister i administrationen av assistans förekommer. IVO är en självständig myndighet och i vilka fall en tillsyn ska inledas är deras beslut. Försäkringskassan utvärderar fortlöpande resultatet av våra anmälningar och anpassar naturligtvis vårt kontrollarbete med utgångspunkt i hur IVO väljer att hantera dem.

Wimi FK90005dig_003_G

Försäkringskassan ser fram emot fortsatt samarbete och framdrift i frågor som verkar för en assistansmarknad som inte präglas av oegentligheter och organiserad brottslighet där den enskilde individen inte drabbas av konsekvenserna.

Försäkringskassan

Ingeborg Watz Forslund
Verksamhetsområdeschef